

МАКРОПІДХІД ДО АНАЛІЗУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Резюме. Розглянуто деякі проблеми економічного аналізу цінних паперів, які входять в обіг українського бізнесу. Звернена увага на економічні фактори та курси акцій, норми прибутку і курси цінних паперів.

У сучасній економічній літературі з'явилося багато підручників іноземного походження. Зупинимось на деяких проблемах економічного аналізу, особливо, коли йде мова про цінні папери, які вже входять в обіг українського бізнесу. Аналітикам доведеться займатися цим видом аналізу з тим, щоб передбачати кінцевий результат, пройшовши ризикові ситуації, і, звичайно, вклавши власні кошти в цінні папери, отримати бажаний дохід.

Через те, що одна третя прибутків по вкладах у звичайні акції або облігації залежить від економічних і промислових чинників, вкладник або дослідник економічної діяльності повинен розглянути ці сили і зробити проекти на майбутнє.

Базуючись на спостереженні цих зовнішніх сил, вкладники і аналітики можуть визначити, як краще розмістити портфель на ринку облігацій, ринку акцій, основних частинах субринку і різних галузях діяльності.

Аналітики цікавляться широкими економічними силами, які впливають на попит виробів і послуг компаній, ціни виробів, вартість і наявність трудових, енергетичних, матеріальних і капітальних ресурсів, кошти і доступність зовнішніх фондів, на податки підприємств і т.п. Так як процвітання, розвиток і зміни в економіці мають безпосередній великий вплив на діяльність компаній, повний аналіз економічних чинників вивчає ці сили. Ряд основних чинників, які мають вплив на ризик вкладів і сприятливі можливості одержання прибутку, такий:

1. Приріст і віковий склад населення (розглядається як ощадники, споживачі товарних послуг і робоча сила).

2. Ресурси, витрачені на підготовку, навчання, дослідницькі роботи, вдосконалення технологій і інші нововведення, що ведуть:

а) до нових кращих товарів і послуг, які в свою чергу створюють нові вимоги до послуг компаній,

б) більш ефективного (з нижчою собівартістю) виробництва товарів і послуг.

3. Часткове розміщення нового капіталу у приватному секторі сприяє розвитку виробництва компаній і прибуткам компаній.

Новий капітал необхідний, щоб вкласти в підприємство обладнання, запаси, вдосконалити і оновити застарілі активи (майно, засоби), скоротити експлуатаційні витрати, підвищити продуктивність, а також фінансувати вартість споживчих товарів довгострокового вжитку і житлового фонду. Ослаблена фондова біржа, високий рівень інфляції, високі норми процента і податки разом з державним дефіцитом будуть сприяти накопиченню формацій приватного капіталу і перешкоджати росту промислових корпорацій, і навпаки.

4. Відкриття доступу до сировинних матеріалів, природних ресурсів і енергетичних ресурсів є необхідне для оживлення двигуна економіки і забезпечення багатства, необхідного для створення додаткового капіталу і товарів широкого вжитку.

5. Міжнародне визнання закону порівняної вигоди сприяє вільному руху капіталу і товарів через державні кордони і заохочує інвестиційні можливості і доброзичливу міжнародну конкуренцію. Так як світ стає більш економічно інтегрованим, глобальні горизонти вивчення фінансової діяльності будуть розширюватись.

6. Основним чинником є соціальні затрати на розвиток економічної продуктивності і стійкої системи вільної торгівлі. Вчені, які досліджують поведінку і діяльність людей доводять, що населення – найбільш цінний ресурс в суспільстві або корпорації. Значить, економіка буде процвітати, якщо зайняті в

ній працівники добре інформовані, освічені і мають бажання підтримувати високі рівні продуктивності праці. Тому дослідникам необхідно враховувати соціальні аспекти країни, такі, як зміни в урядовій політиці, продуктивності праці, інфляцію, безробіття і соціальне незадоволення в країнах, у які робляться вклади.

Також необхідно дослідити відношення між ефективністю сукупної економічної діяльності в цілому і ефективністю діяльності компаній. Існує загальний зв'язок між економічною діяльністю, об'ємом продажу акцій, доходами корпорацій і курсом акцій. Беручи до уваги короткострокове відношення випередження та відставання, можна відмітити, що ці чотири чинники мають тенденцію до одночасного зростання або зниження. За невеликим винятком, курс акцій і прибутки компаній мають тенденцію до зниження перед економічним спадом в циклі ділової активності: курс акцій відновлюється в пізніх стадіях економічного спаду, прибутки починають рости в останній період економічного спаду або в початковий період підйому ділової активності. Курс акцій і прибутки компаній дуже чутливі до економічної діяльності, що деколи вони знижуються, коли економічний розвиток сповільнюється або залишається незмінним. Таким чином, у плануванні корпоративної діяльності необхідно враховувати темп зміни економічної активності, а саме: вверх чи вниз йде економічний розвиток країни.

Курс акцій і прибутки деяких компаній можуть бути більш чутливі до змін в економічній діяльності, ніж в інших компаніях. З одного боку, збут і прибуток виробників сталі і менш тісно пов'язані з циклом ділової активності (економічним циклом); з другого боку, прибутки компаній, які виробляють тютюн, пиво і косметику набагато тісніше пов'язані з вартістю сировинних матеріалів і видатками на рекламу. Тому планування збуту і доходів окремих галузей промисловості і компаній вимагає розуміння суті їхніх відносин до сукупності економічної діяльності, щоб визначити, скільки уваги буде відведено передбаченню розвитку зовнішніх сукупних економічних сил.

Інвестори купують і продають цінні папери, враховуючи майбутні зміни в економічній діяльності, тому, що зміни в тенденціях економічного розвитку впливають на продаж акцій, прибуток і виплати дивідендів. Відповідно зміни курсу акцій прискорюють зміни в економічній діяльності за декілька місяців. Тому необхідно достатньо точно передбачити наперед тенденції у валовому національному продукті, сукупний прибуток корпорацій, становище на грошовому і капітальному ринках, урядову фінансово-бюджетну політику і інфляцію (на 1 рік або більше), щоб відчувати ступінь коливання курсу акцій і прибутків корпорацій і вчасно прийняти рішення відносно капіталовкладень.

Розглядаючи макроекономічний аналіз ринків цінних паперів, простежимо макроекономічний вплив інфляції і норм прибутку. Ми відмітили крізь усе це дослідження критичну роль очікуваної інфляції і номінальних норм прибутку у потрібній нормі прибутку для визначення вартості всіх інвестицій. Можемо чекати, що ці чинники, маючи важливе значення у мікроекономічних обчисленнях, також впливають і на сукупні ринки.

Ми стверджуємо, що передчуття інвесторів про підвищення рівня інфляції змусить їх підвищувати норми прибутку на таку ж величину, щоб зберегти норми прибутку на однаковому рівні. Якщо співвідношення точне, різниця між нормою прибутку і рівнем інфляції буде майже постійна і буде відображати справжній дохід по довгострокових облігаціях корпорацій. Якщо рівень інфляції перевищує дохід по облігаціях, вкладники одержать від'ємні реальні доходи по цих облігаціях і навпаки. Зміни у співвідношенні рівня інфляції і норми прибутку не означають, що втрачається зв'язок між ними; вони тільки показують, що інвестори не досить точно передбачили інфляцію. Нагадаємо, що ми розглядаємо відношення між прогнозованими рівнем інфляції і нормою прибутку. Дійсні дані, наприклад, показують, що періоди недооцінених рівнів інфляції (1975, 1979-1980) були періодами від'ємних дійсних доходів, а переоцінка рівнів інфляції призвела до надзвичайно високих норм прибутку.